

Донецький державний
університет управління

НАЗВА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Технології охорони навколишнього середовища

КАФЕДРА

Екологічного менеджменту

РОЗРОБНИК

Погребняк Лариса Олександрівна

к.т.н., доцент

pohrebniak.l@inbox.dsum.edu.ua

ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

7

кредитів ЄКТС
(210 годин)

80

Годин - контактна робота з викладачем
(32 годин лекцій;
48 годин семінарських занять)

130

годин - самостійна робота

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

перший

МОВА ВИКЛАДАННЯ

українська

ФОРМА КОНТРОЛЮ

**залік
екзамен**

бакалавр

СТАТУС ДИСЦИПЛІНИ

- обов'язкова для спеціальності 073 «Менеджмент» освітньої програми «Менеджмент екологічної безпеки»

ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Вивчення дисципліни «Екологія»

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

формування науково обґрунтованих знань та навичок про сучасні технології використання природних ресурсів та охорони навколишнього середовища від антропогенного навантаження біосфери

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Джерела, види і масштаби забруднення навколишнього середовища

- Тема 1.** Загальна характеристика антропогенного навантаження на біосферу
- Тема 2.** Класифікація видів забруднення біосфери за різними ознаками
- Тема 3.** Техніко-технологічні методи та засоби охорони довкілля

Модуль 2. Природні ресурси та особливості їх використання

- Тема 4.** Безвідходне та маловідходне виробництво
- Тема 5.** Енергозберігаючі технології
- Тема 6.** Поводження з промисловими та побутовими відходами
- Тема 7.** Технології збереження біорізноманіття

Модуль 3. Застосування біотехнологій для охорони НПС

- Тема 8.** Біотехнологія: мета, предмет, задачі, методи та перспективи розвитку
- Тема 9.** Біотехнології охорони атмосферного повітря
- Тема 10.** Біотехнології охорони гідросфери та ґрунтів

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень з урахуванням принципів екологічної безпеки;
- уміння впроваджувати екологічні заходи та проекти;
- здатність приймати рішення з урахуванням їх впливу на екологічну ситуацію;
- уміння впроваджувати екологічні заходи та проекти;
- уміння оцінювати ризики екологічних проектів

МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ НАВЧАННЯ

- традиційні та проблемні лекції;
- семінарські заняття;
- колективне, групове навчання, використання технологій ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань, у т.ч. індивідуальне навчання

РЕГЛАМЕНТ ОЦІНЮВАННЯ

Шкала оцінювання з навчальної дисципліни: 100 балів.

Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:

залік

- Виконання завдань на семінарських заняттях – ~ 50 балів.
- Складання письмового модульного контролю – ~ 30 балів;
- Виконання індивідуальної науково-дослідної роботи – ~ 20 балів;

екзамен

- Виконання завдань на семінарських заняттях – ~ 50 балів.
- Складання письмового модульного контролю – ~ 30 балів;
- Виконання індивідуальної науково-дослідної роботи – ~ 20 балів;
- Екзамен – ~ 100 балів.

Загальна підсумкова оцінка з дисципліни – середньоарифметичне балів поточної успішності та балів за екзамен

Умови ліквідації заборгованостей з поточної роботи:

перескладання підсумкового модульного контролю студентами, які отримали рейтинговий бал за модульний цикл, що відповідає незадовільній оцінці, проводиться не пізніше двох тижнів після атестаційного. Позитивні оцінки з модульного циклу в цілому та його складових не підвищуються.

За рішенням викладача або кафедри нараховуються заохочувальні бали за наступні види робіт:

- за систематичну сумлінну та продуктивну активність під час проведення аудиторних занять;
- за виконання завдань підвищеної складності (конкретне значення визначає викладач);
- за участь у конференціях, олімпіадах, іншій науковій, методичній роботі тощо.

Підсумкове семестрове оцінювання навчальної роботи студента:

Шкала оцінювання ЄКТС	Визначення	Чотирибальна національна шкала оцінювання	Рейтингова бальна шкала оцінювання
A	Відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок	Відмінно	$90 \leq RD \leq 100$
B	Вище середнього рівня з кількома помилками	Добре	$82 \leq RD < 89$
C	Загалом правильна робота з певною кількістю помилок		$74 \leq RD < 81$
D	Непогано, але зі значною кількістю недоліків	Задовільно	$64 \leq RD < 73$
E	Виконання задовольняє мінімальні критерії		$60 \leq RD < 63$
FX	Можливе повторне складання	Незадовільно	$35 \leq RD < 59$
F	Необхідний повторний курс з навчальної дисципліни		$RD < 34$

Донецький державний університет управління

ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література:

1. Марова С.Ф., Солоха Д.В., Погребняк Л.О., Белякова О.В., Морева В.В., Турбіна О.І. Інституціональні основи ефективного реформування системи природокористування в умовах реалізації концепції сталого розвитку в Україні. Монографія. – ТОВ «ППНС», 2019. – 304 с.
2. Солоха Д.В. Концепти інноваційного розвитку підприємництва/ Національний університет «Києво-Могилянська академія». – Київ:, 2018. – 263 с.
3. Гринів Л.С. Екологічно збалансована економіка: проблеми теорії. – Львів: ЛНУ ім. І. Франка, 2001. – 240 с.
4. Марушевський Г., Хікман Д. «Зелений бізнес» для малих і середніх підприємств: посібник.; Проект міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст», 2017. – 50с.
5. Розвиток малого і середнього підприємництва в Україні: проблеми, потреби, перспективи. – К. : Центр громадської експертизи, Центр міжнародного приватного підприємництва, 2015. – 44 с.
6. Экологизация малых и средних предприятий: Пособие по инструментам природоохранной политики для стран Восточного партнерства ЕС. – Программа «Экологизация экономики в странах Восточного партнерства» («EaP GREEN»), 2015. – 75 с.
7. Аналітична доповідь до щорічного послання президента України до Верховної ради України «Про внутрішнє та зовнішнє становище України в 2018 році» , Національний інститут стратегічних досліджень, Київ - 2018. – 1290 с.
8. Моніторинг довкілля : підручник / [Боголюбов В. М., Клименко М. О., Мокін В. Б. та ін.] ; під ред. В. М. Боголюбова. [2-е вид., перероб. і доп.]. — Вінниця : ВНТУ, 2010. — 232 с
9. Марова С., Зяцько Й., Сотниченко Л., Белякова О., Морева В. Формування теоретико-методологічних основ адаптації принципів сталого конкурентоспроможного розвитку регіонів України на засадах розбудови їх інфраструктури. Монографія, за науковою редакцією д-ра екон. наук Д. Солохи. - Словаччина, Подгайська: Європейський інститут додаткової освіти, 2018. - 675 с.
10. Dmytro Solokha. Management of the 21st century: globalization challenges./ Prague. – Nemoross.r.o. – 2018. – Crech Republic. – 508 p
11. Managing the strategic potential of integrated regional development. Monograph. Edited by Dmytro Solokha. - Podhájska : European institute of further education, 2019. - 306 p
12. Зелені сайти - <http://www.greenpack.in.ua/media/>
13. Стратегія підтримки зеленого бізнесу для об'єднань приватного бізнесу України з акцентом на металургійній та гірничодобувній промисловості. – К., 2011. – 38 с. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: www.confeu.org/assets/files/propositions/Ukraine_Strategy_14.03.11_UKR.doc
14. Звіт про зелену трансформацію в Україні. – Київ : Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Міністерство освіти та науки України, 2016. – С. 10. – <http://green-economics.org.ua/wp-content/uploads/2016/11/Ukraine-Green-Transformation-2016-draft-ENG.pdf>
15. Федерація органічного руху України – <http://organic.com.ua/>
16. <http://pidruchniki.ws>